

Instruktion vid vård till utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Syfte

Redogöra för hantering vid vård till utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Giltighet

Tillsvidare

Målgrupp

Alla anställda i landstinget

Ansvarig för dokumentet

Personuppgiftsombud

Revideras och följs upp

Vid behov

Beslutsdatum

2016-02-23

Beslutat av

Kanslidirektör

Instruktion vid vård till utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd

Inledning

Personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd (tillståndslösa) kallas ibland "papperslösa" men det behöver inte betyda att de saknar identitetshandlingar. De saknar istället nödvändiga tillstånd för att vistas i Sverige. Det kan vara personer som:

- gömmer sig undan avvisning
- stannar kvar efter att tillfälligt uppehållstillstånd gått ut
- vistas i Sverige utan visum eller har ett utgången visum
- inte har ansökt om uppehållstillstånd
- stannar kvar efter preskriberat avvisningsbeslut

Denna instruktion gäller inte för s.k. EU-migranter som saknar identitetshandlingar. För dessa personer gäller samma regler som för övriga EU-medborgare och personer från EES-länderna och Schweiz.

Enligt Socialstyrelsen ingår dock under vissa förutsättningar även EU/EES-medborgare i gruppen tillståndslösa. Uppehållsrätten för EU/EES-medborgare regleras i rörlighetsdirektivet (2004/38/EG) och för personer som ska vistas i en medlemsstat i mer än tre månader ställer direktivet krav på att personen i fråga bl.a. har arbete, tillräckliga tillgångar och heltäckande sjukförsäkring för att inte bli en belastning i värdmedlemsstaten.

Unionsmedborgare som vistats i Sverige längre än tre månader och inte uppfyller något av ovannämnda kriterier för att ha uppehållsrätt anses enligt Socialstyrelsen vistas i Sverige utan tillstånd och har därmed rätt till subventionerad vård enligt denna anvisning.

Landstingets vårdåtagande

Landstinget ska erbjuda följande vård till papperslösa vuxna över 18 år:

- Vård som inte kan anstå (behandlande läkare gör bedömning)
- Mödrahälsovård och förlossningsvård
- Vård vid abort
- Preventivmedelsrådgivning
- Vård av smittsam sjukdom
- Inledande hälsoundersökning
- Tandvård som inte kan anstå

Barn och ungdomar under 18 år har enligt lagstiftning rätt till vård och tandvård i samma omfattning som erbjuds till de som är bosatta i landstinget. Avgifter för barn och ungdomar följer åldersgränser beslutade för landstinget:

- Kostnadsfri hälso- och sjukvård till och med 20-årsdagen

- Kostnadsfri tandvård till och med det år de fyller 19 år

Avgifter

Aktuella avgifter hittas via följande länk:

<http://ltkalmar.se/for-vardgivare/avgiftshandboken/>

Läkemedel

Landstinget ska erbjuda läkemedel som omfattas av lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. till subventionerad avgift. Den subventionerade avgiften uppgår som mest till 50 kr per läkemedel.

Recept till tillståndslösa ska skrivas ut på papper eftersom Cosmic inte kan skicka recept på personer med reservnummer. Vid förskrivning ska arbetsplatskod och S8 anges på pappersreceptet.

För att tillståndslösa ska få medicin till subventionerad kostnad måste det framgå på receptet att patienten inte har tillstånd att vistas i Sverige. Det är viktigt att läkare skriver ut läkemedel som är subventionerat om ett sådant alternativ finns, annars betalar patienten fullt pris för läkemedlet.

Identifiering

Det ska vara möjligt för en person som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd att få vård utan att behöva legitimera sig och vårdpersonal måste lita på uppgifterna som den vårdsökande uppger om att hen är tillståndslös.

Registrering och journalföring

Patienter som inte har ett svenskt personnummer registreras i Cosmic med hjälp av reservnummer. Om patienten kan legitimera sig och tidigare fått vård i vårt landsting som t.ex. asylsökande eller person med tillfälligt uppehållstillstånd och därmed fått ett reservnummer ska detta användas. Medlemskapet i Cosmic ska då ändras till "tillståndslös".

Det är viktigt att informera patienten om att hen har ett reservnummer och att detta nummer ska uppges nästa gång hen söker vård. Se Riktlinje för reservnummerhantering i Cosmic.

Återbesök/fortsatt vård

När patienten inte kan uppge några kontaktuppgifter är det viktigt att upplysa patienten om att det är hens ansvar att själv kontakta sjukvården för att få besked om provsvar, inläggning m.m.

Tolk

Tillståndslösa som söker sjukvård har vid behov rätt till språktolk. Barn, släktingar eller kompisar ska inte användas som tolk åt den som söker vård. Tolkhjälp är gratis för patienten och kostnaden debiteras på kontot för asyl- och flyktinghälsovård.

Landstinget har avtal med tolkcentraler och vid beställning ska enhetens kundnummer anges.

Sekretess

Hälsa- och sjukvårdssekretess och tystnadsplikt gäller alla patienter. Hälsa- och sjukvårdspersonal är dock skyldig att på direkt fråga från bland annat polismyndighet lämna uppgift om att viss namngiven person vistas på sjukvårdsinrättning: "Finns XX hos er för vård?"

Sjukvårdspersonal ska däremot inte svara på frågan "Finns någon tillståndslös/papperslös hos er idag?"

I speciella fall vid misstanke om ett begånget brott eller planer på icke fullbordade allvarliga brott är sjukvårdspersonal skyldig att lämna uppgifter till polis eller åklagare.